

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **I.S.**

skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 października 2024 r.

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w

Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2024 r., sygn. akt II WKK 24/24 – II AKa 84/23, o

odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 2

października 2023 r., sygn. akt II AKa 84/23,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił

**zmienić zaskarżone zarządzenie i przyjąć kasację adw. P.T.
wniesioną na rzecz skazanego I.S., a sprawę przekazać Sądowi
Apelacyjnemu w Rzeszowie w celu kontynuowania postępowania
okołokasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 26 sierpnia 2024 r., sygn. akt II WKK 24/24, Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji sporządzonej przez obrońcę skazanego I. S. adw. P.T. od wyroku Sądu

Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 2 października 2023 r., sygn. akt II AKa 84/23, wobec uznania jej za niedopuszczalną z mocy ustawy.

Zarządzenie to zaskarżył obrońca skazanego zarzucając w zażaleniu „obrazę przepisów postępowania, która to miała oczywisty wpływ na treść wydanego orzeczenia, a to art. 524 § 1 k.p.k. poprzez uznanie, że ze względu na brak złożenia przez obrońcę wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego oraz jego doręczenie wraz z uzasadnieniem, rzekomo należało odmówić przyjęcia kasacji - jako niedopuszczalnej z mocy ustawy, podczas gdy pierwszy obrońca skazanego złożył wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku i jego doręczenie, a drugi obrońca wniósł kasację dochowując wymaganego terminu”.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie kasacji jako złożonej w terminie z dochowaniem wymogów formalnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego jest zasadne i to w sposób oczywisty.

Wydane w niniejszej sprawie zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji adw. P.T. wniesionej na rzecz skazanego I.S. nie znajduje jakichkolwiek podstaw w obowiązujących w tym przedmiocie przepisach procedury karnej.

Przypomnieć w tym miejscu należy stan procesowy sprawy, w której zarządzenia to zostało wydane.

Wyrokiem z dnia 2 października 2023 r., sygn. akt II AKa 84/23, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zmienił w odniesieniu do skazanego I.S. wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 28 lutego 2023 r., sygn. akt II KK 109/21, poprzez poprawienie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego mu w pkt IV wyroku sądu *meriti* i podwyższenie za ten czyn kary do 3 lat pozbawienia wolności, podwyższenie do 3 lat i 4 miesięcy kary łącznej pozbawienia wolności, uchylenie orzeczenia o opłacie oraz utrzymanie wyroku w pozostałej części, także wobec współoskarżonych.

W dniu 6 października 2023 r. adw. M.D., który reprezentował ówczesnego oskarżonego wraz z adw. A.Ś. w toku postępowania apelacyjnego, złożył wniosek o sporządzenie w całości pisemnego uzasadnienia wyroku sądu *ad quem* (k. 1020).

Po sporządzeniu uzasadnienia to zostało doręczone adw. M.D. w dniu 13 maja 2024 r. (k. 1095).

W dniu 11 czerwca 2024 r. adw. P. T. (k. 1093), umocowany w dniu 10 maja 2024 r. przez skazanego I.S. do sporządzenia, wniesienia kasacji i występowania przed Sądem Najwyższym (pełnomocnictwo k. 1090), złożył opłaconą w tym samym dniu kasację od wskazanego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie. Kasację złożył też w dniu 12 czerwca 2024 r. (k. 1106) drugi z obrońców skazanego adw. M. D. (pełnomocnictwo również z dnia 10 maja 2024 r. - k. 1104, druga opłata – k. 1105). O ile ta druga kasacja została przyjęta zarządzeniem z dnia 26 sierpnia 2024 r. (k. 1111), to w przypadku pierwszej wydano zaskarżone obecnie rozpatrywanym zażaleniem zarządzenie (k. 110). Jak wynika z jego uzasadnienia powodem wydania tej decyzji procesowej było uznanie przez Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, że kasacja adw. P.T. jest niedopuszczalna, ponieważ obrońca ten nie złożył uprzednio wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego oraz doręczenie tego wyroku z uzasadnieniem.

Trafnie we wniesionym środku odwoławczym skarżący zauważa, że z art. 77 k.p.k. daje oskarżonemu prawo do jedoczesnego ustanowienia nie więcej niż trzech obrońców, przy czym przepis ten nie określa czasu, czy też stadium postępowania w jakim oskarżony powinien takiego obrońcę ustanowić. Oznacza to, że oskarżony, który na rozprawie głównej korzystał z pomocy jednego obrońcy, może w dalszym postępowaniu ustanowić drugiego obrońcę nie tracąc przy tym uprawnienia do korzystania w pełni z pomocy dotychczasowego. Ustanowienie drugiego obrońcy dopiero po ogłoszeniu wyroku i upływie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku, w sposób oczywisty uniemożliwia takiemu obrońcy złożenie skutecznego wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Nie oznacza to jednak, że taki drugi obrońca nie może wnieść skutecznego środka zaskarżenia, byleby uczynił to z zachowaniem terminu przewidzianego dla pierwszego z obrońców.

Trafnie odwołał się skarżący do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 1974 r., VI KZP 14/74, która co do zasady zachowała swoją aktualność. Nie jest to przy tym jedyny judykat dotyczący tej kwestii, a istniejącą w tym przedmiocie linię

orzeczniczą uznać należy za konsekwentną i jednolitą. Z szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego wynika utrwalony pogląd odnośnie biegu terminu do wniesienia środka zaskarżenia. Otwarcie terminu do zaskarżenia, w związku ze złożeniem wniosku o doręczenie orzeczenia przez stronę, obrońcę lub pełnomocnika, pozwala na wniesienie środka zaskarżenia także ustanowionemu dodatkowego lub innemu przedstawicielowi procesowemu w tym biegnącym już terminie. W jednym ze swoich orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, że doręczenie wyroku z uzasadnieniem tylko przedstawicielowi procesowemu strony powoduje otwarcie terminu do wniesienia apelacji także dla strony (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1972 r., V KRN 437/72, OSNKW 1973, nr 4, poz. 2). Sąd Najwyższy wyraził także pogląd, że jeżeli po doręczeniu przedstawicielowi procesowemu strony wyroku z uzasadnieniem został ustanowiony inny przedstawiciel zamiast lub obok dotychczasowego, to może on wnieść apelację w terminie biegnącym dla tego, który złożył wniosek. Natomiast gdy wniosek złożyła oddzielnie strona oraz jej przedstawiciel procesowy i każdy z nich otrzymał w innym czasie wyrok z uzasadnieniem, to termin do wniesienia apelacji dla każdego z tych podmiotów należy liczyć od daty późniejszego z dokonanych doręczeń, a nie dla każdego z nich oddzielnie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1980 r., VI KZP 8/80, OSNKW 1980, nr 5–6, poz. 43; a w nowszym orzecznictwie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2015 r., III KZ 8/2015).

W świetle tych poglądów należało uznać, że skoro obrońca reprezentujący oskarżonego na etapie postępowania apelacyjnego złożył wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, co nastąpiło w dniu 13 maja 2024 r., to w terminie dla tego obrońcy przewidzianym kasacja mogła zostać wniesiona również przez kolejnego ustanowionego z wyboru obrońcę. Obrońca ten złożył kasację w dniu 11 czerwca 2024 r., a więc przed upływem 30 dniowego terminu biegnące w stosunku do dotychczasowego obrońcy.

Wobec tego kasacja została wniesiona w terminie wskazanym w art. 524 § 1 k.p.k., a zajęte w zaskarżonym zażaleniu stanowisko stanowiło oczywistą obrazę tego przepisu.

Powyższe implikowało konieczność jego zmiany i przyjęcie wniesionej z zachowaniem terminu oraz spełniającej pozostałe warunki formalne kasacji sporządzonej i podpisanej przez adw. P.T.

Przekazując sprawę celem dalszego kontynuowania postępowania okołokasacyjnego dodatkowo należy jedynie zasygnalizować Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie, że w niniejszej sprawie wniesione zostały dwie opłaty od kasacji. Tymczasem opłatę od kasacji strona uiszcza tylko raz niezależnie od tego w ilu pismach procesowych jej przedstawiciele procesowi wnieśli ten nadzwyczajny środek zaskarżenia.

WB.

[ms]